

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felölön szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Kétszék).

Mándy Lajos.

Ő Felsége a király e hó elején a kereskedelemügyi miniszteriumnak egy kiváló képzettségű munkását tüntette ki. Mándy Lajos miniszteri tanácsos a kitüntetett, akinek ő Felsége a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

Mándy Lajos élete delén levő negyvenéves, nagyképességű férfiú, ki egyedül, a saját erejéből küzdötte fel magát arra a magas polczra, amelyet jelenleg, aránylag fiatalon elfoglal. Vagyontalan szatmármegyei nemes családból származott s mint nevelő kereste meg kenyerét tanulókorában. Eleinte az ügyvédi pályára lépett s szorgalmasan készült az ügyvédi vizsgálatra, midőn az akkori közmunka- és közlekedési miniszteriumban kínáltak neki állást, mit el is fogadott. A vasuti és részben a tarifaosztályban működött, mindkét szakmában rendkívüli nagy jártasságot és tájékozottságot szerzett. Ma valóban Mándyt tartják a tarifaszakértők egyik jelesének. Külön jogászi képzettség párosul benne a közigazgatás képességgel. A magyar vasuti jog rendszerének Mándy Lajos lett az egyik megalapítója. Az ujonnan fölállított vasuti tisztképző-tanfolyamnak tanára lévén, a vasuti jogot adta elő ezen az új kurzuson. Tanárutódai a tanszéken a mai napig Mándy nyomán haladnak a vasuti jog tanítása tekintetében. Sőt tan-

könyvül is még mindig Mándy jegyzeteit használják, némi kibővitéssel, az újabb vasuti és közigazgatási törvények alapján. A kitünő képzettségű, jeles tisztviselő gyorsan emelkedett. Nemsokára Mándy miniszteri titkár lett és Baross Gábor elismerését és tetszését annyira ki-

nyerte szorgalmával és képességeivel, hogy őt Baross soron kívül előléptette. Mivel a kereskedelemügyi miniszteriumban éppen nem volt üresedésben osztálytanácsosi állás, hát Baross Gábor miniszter az államvasutak létszámában kinevezte Mándyt főfelügyelőnek, ki azonban továbbra is a kereskedelemügyi miniszterium vasuti és tarifa-ügyosztályában működött. Midőn 1895-ben Vörös Lászlót kinevezték államtitkárnak, az ekként megürült vasuti szakosztályvezetői állást Mándyra ruházták, kit nemsokára miniszteri tanácsossá kinevezték. Azóta Mándy szakadatlanul megmaradt ebben az állásában Dániel Ernő, valamint Hegedüs Sándor miniszterek alatt. Alatta vett nagy lendületet a viczinális vasuti építkezés. Alkotásain mindenütt a kitünő jogász kezének nyomai észlelhetők. Nagy érdeme van Mándy Lajosnak a budapesti közuti vasutak és az itteni helyi érdekű vasutak kiépítése körül. Mindezen bokros érdemei elismerésül kapta meg a Lipót-rend lovagkeresztjét.

MÁNDY LAJOS.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb

magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése

Budapesten, VI. ker., Andrássy-ut 23. szám.

Az országgyűlés szünetel.

A magyar országgyűlést október 8-ig elnapolták, honatyáink tehát több, mint négy havi vakáció alatt ugyancsak kipihenhetik fáradalmaikat.

Erre a hosszú szünetidőre különös szükség nincsen. Munkásember, fárasztó testi munkát végezve, az évnek 300 napját dologban tölti s csak vasárnapon és sátoros ünnepeken jut a megnyugvásra egy kis ideje. A hivatalnok is boldog, ha csak néhány hetet kap egy esztendőben, amikor poros aktáit, rekedt levegőjű hivatalos szobáját odahagyva, Isten szabad ege alatt sütkérezhet s a falu levegőjét szívhajja. Nehéz az élet itt is, ott is. Pihenésre, szórakozásra minél kevesebb idő jut. Nem rendes dolog az, hogy mikor az egész ország munkában van, éppen csak az országgyűlés pihenjen, amelyre pedig a legfontosabb feladat vár.

Am a kormány nem is örül annak, hogy a honatyákat pihentetnie kell. Kénytelen vele. Ez a kénytelenség részben Ausztriából származik, Ausztriában megint megakadt az alkotmány gépezete s nekünk megint várnunk kell, hogyan bontakozik ki belzavaraiból az a szerencsétlen nemzet.

Vagy sikerül kimentenie örvénybe került alkotmányát s akkor maradunk a régiben, vagy elveszti alkotmányát, s akkor velevaló viszonyunk lényeges változáson megy keresztül. Mig odaát nem tisztul a helyzet, addig mi sem tudjuk, hogy mi lesz velünk. Odáig nem tehetünk mást, minthogy várunk és szárazon tartjuk a puskaporunkat. Okát másban az országgyűlési szünet időntuli meghosszabbításának nem kereshetjük, mint abban, hogy kormányunk október 8-ig tisztába akar jönni a helyzettel és tenni-valóival. És ezenkívül időt akar magának szakítani arra is, hogy ez alatt néhány, megígért fontos törvényjavaslatot előkészíthessen.

A pihenés tehát csak látszólagos lesz. Kevesebb szó esik, de a munka nem szünetel. A munkások hallgatagok. Törvényjavaslatok, melyeket a Ház órák alatt letárgyal, hosszú fejtegetés és fáradozás eredményei. Nem fog tehát nekünk nagyon hiányozni az országgyűlés, ha a kormány ígéretének megfelelően, csakugyan munkába veszi és előkészíti a megígért törvényjavaslatokat. A képviselőház majd órák alatt végezni fog azokkal. Hanem annyi bizonyos, hogy ez a pár órai munka nekünk átkozott sokba kerül.

A magyar parlament drága, honatyáink összeszólalkozásaihoz aranyokkal fizetjük meg a beléptidiját. Ez azonban csak azért van így, mert honatyáink nagyobb része nem veszi komolyan a hivatását. Egyik ügyvéd, másik vállalkozó, a

képviselőség csak mellékes, azonkívül pedig kevesen értenek a dologhoz. Mig a nép jobban meg nem választja a képviselőit, addig a parlament nem téríti meg a nemzetnek munka alakjában, a ráfordított áldozatokat.

Honatyáink pihenése miatt tehát az ország dolgai fenn nem akadnak. Fent és alant a munka serényen folyik azért országszerte s Isten nevében készülünk az aratásra. A nagy munka előkészületei között pártviaskodások, politikai és vallásbeli torzsalkodások zaja elenyészik; a mezőgazdasági termelés terén pihen most szemünk és érezzük, hogy ezen a téren a munkát védelmezni, gyümölcsöztetni és jó eredményekhez juttatni, a legfontosabb politikai feladat ebben az országban.

Büntetőtörvényünk módosítása.

Az igazságügyminiszteriumban egy kiváló szakférfiakból álló bizottság tanácskozik arról, hogy mennyiben s minő elvek szerint kellene módosítani büntetőtörvénykönyvünket? Nincs az igazságszolgáltatásnak egyetlen más ága, amely oly szoros kapcsolatban lenne a társadalom egész benső valójával, mint a büntetőtörvénykezés és amely ezért annyira érdekelhetné a szociálpolitika szempontjából az egész társadalmat, mint ez.

A mi büntetőtörvénykönyvünk, mint tisztán jogászai alkotás, a legnagyobb elismerést érdemli minden fogyatkozásai mellett is, de súlyos hibája volt kezdet óta, hogy a szociális szempontokat nem méltatta eléggé.

Tulságos enyhe volt szemben minden olyan bűnnel, amely a tőkegazdálkodásban kifejlődő visszaélésekkel kapcsolatos volt és így a társadalom gyengébb részét a bünbeeséstől nem védelmezte kellőleg.

Büntetőtörvénykönyvünknek a közérkölesök javítására e hibája miatt nem lehetett kellő hatása. Mikor a tanulatlan alsóbb néposztály látta, hogy egy csekélyke lopást mily keményen sújt a törvény és mily enyhén ítéli meg a csalást, a sikkasztást, a hamis bukást, lelkében az a meggyőződés kezdett megérlelődni, hogy az igazság keze nem egyenlően sújtja a bűnösöket. A gazdagnak több, sőt minden szabad, a szegényt még azért is kegyetlenül büntetik, amiért igazság szerint irgalommal kellene lenni iránta. Mikor saját bőrén érezte, hogy egy a kirakat drótkosarának kiszakításával ellopott tizkrajezáros kenyérért félévi, vagy még ennél is hosszabb börtönbüntetés sújtja azt a szegény bűnöst, kit e bűnre az éhség kényszerített, de viszont látta szabadon s talán uri kényelemmel járni azt a gazembert, ki egy csalárd üzleti fogással százakat és ezreket károsított meg, vagy egész családokat tett tönkre, nem joggal fogamzott-e meg lelkében az a gondolat, hogy a törvény nem az igazságért van, hanem azért

hogy megvédje azt, akinek pénze van s elnyomja azt a szegényt, ki egy hibás társadalmi rend minden terhe alatt nyög?

Büntetőtörvénykönyvünk módosításában annak a gondolatnak kell kifejeződnie, hogy a büntetőigazságszolgáltatás feladata nemcsak a megtorlás, de egyuttal tényezője is a társadalom erkölcsi megjavításának.

Darányi miniszter Karczagon.

Karczagon e hó 17-ikén, vasárnap avatták föl a földmives-iskolát, melynek czéljaira a város jelentékeny áldozatot hozott, 300 kat. földet ajánlott föl. A fölavató-ünnepre leutazott Darányi miniszter is, kinek a karczagiak átnyújtották azt a remek oklevelet, mely a miniszternek Karczag város díszpolgárává történt megválasztásáról szól.

A miniszter elé Szolnokig ment a karczagiak ötven tagu fogadó-bizottsága, Madarász Imre országgyűlési képviselő vezetésével. Lelkes éljenzés közben szállott le Karczagon a vonatról a miniszter, kinél Karczag város képviselőtestülete tisztelgett elsőül és Dobray László főjegyző szép beszéd kíséretében átnyújtotta a díszpolgári oklevelet. A miniszter láthatólag meghatva mondott köszönetet s kifejtette, hogy bár működésének bírálatára hivatva van az egész ország, őt különösen az teszi megelégedetté, hogy a gazdaközönség, mely erre a leg-hivatottabb, működését figyelemmel kíséri. Ezután Karczag város négy vallásfelekezetének képviselői jöttek együtt, hogy tisztelgjenek a miniszternél. A miniszter kijelentette, hogy igen örül annak, hogy az összes vallásfelekezetek lelkészeit így együtt látja. Különbö oltárokon áldozhatunk, de a vallásos emberek között fennáll a vallásos hitnek közös kapcsa. A jó embereket nem bánthatja, hogy különféleképp imádkoznak, csak az, ha sehog sem imádkoznak. A lelkészeket és tanítókat munkatársukul tekinti. Meg van győződve, hogy ezen munkatársai nélkül az ő kezdeményezéseinek sikere nem lehet.

Ezután a város közelében levő földmives-iskolához hajtottak, hol Czajlik István igazgató üdvözlése után a miniszter megnézte a tanhelyiségeket és a melléképületeket, majd a közelben levő tenyészlő-és szarvasmarha-kiállítást s a gazdasági iskolában levő gépkiállítást. Délután fél 3 órakor lakomához ült a diszes társaság az e czélra épült sátor alatt. Ott volt Szolnokvármegyének színe-java, sokan Heves- és Hajdumegyéből is. A pecsenye után Darányi miniszter a királyra üritette poharát, aki kötelességteljesítésben minden gazdának tündöklő példát mutat. Pölya Béla szolnoki ügyvéd Széll Kálmánra üritette poharát és indítványára a város polgármestere a miniszterelnöknek üdvözlő-táviratot küldött, a gazdasági érdekeket hathatósan támogató politikájáért. Gróf Szapáry Gyula Darányinak törvényalkotásait és sikereit dicséri. Okát ennek abban találja, hogy

ép érzékkel ismeri föl azon munkássági tért, melyet közgazdasági életünkben ma elfoglalni kell és abban, hogy javaslatait nem rejti véka alá, az érdekelt gazdák elé terjeszti és azért állanak azok még a gyakorlati életben. Különös elismerésével találkozik a miniszternek a kis emberekért való működése, melylyel a gazdaosztály háláját kiérdemelte.

Ezután Darányi földmivelésügyi miniszter mondott hosszabb beszédet. Mindenekelőtt Karczag városának köszöni meg azt az áldozatkészséget, melylyel az iskola felállítását lehetővé tette. Örömmel látja, hogy az iparosok is részt vettek a munkában, annak tanuságát adva, hogy a gazdák és az iparosok minálunk egymásra vannak utalva és egymás érdekeit kölesönösen istápolják. Örül annak is, hogy mikor kiscgazdák dolgáról van szó, megjelennek anagybirtokosok is, azt tanusítva, hogy ők egy utat szolgálnak.

Országgyűlés.

A képviselőház mult héten tartotta a nyári időszak utolsó üléseit. Törvényhozással nem foglalkozott, inkább csak interpellációkat intézett el, míg fontosabb javaslatait az őszre tette el. Most Ausztriában megint feloszlott a Rájkszrát úgy, hogy ott a kvótajavaslatot sem tárgyalhatják. Erre való tekintetből egyelőre Széll Kálmán is visszavonta a kvótajavaslatot s ez volt a mult hét legnagyobb eseménye. Részletesebb tudósításunk a következő:

Szerb buza a magyar piacon.

Rohonczy Gedeon utal arra, hogy a szerb buza behozatala és beraktározása különösen káros. A malmok 70.000 métermázsa szerb buzát vettek meg, de nem örölték, hanem a tőzsdén felmondták a kötéseket. Míg a külföldön a buzaárak emelkedtek, nálunk minden ok nélkül estek. Ha a jelenlegi állapot továbbra is fennáll, az a jövőre is káros lesz. A szerb buza szállítását határidő üzletre korlátozni kell. A malmok egyáltalán nem ígérnek árt szerb buzára, mert a szerb buza nálunk nem őrlésre van, hanem ijesztőül. Saját tapasztalatait hozza fel érv gyanánt. 15 K 4 fillérért vette a buzát s a malmok 14 K-át sem akartak érte adni. Kéri a kormányt, hogy az ily ügyeket a saját hatáskörében a legszigorubbán bírálja el, a kereskedelmi miniszter hasson oda, hogy a tőzsdén csak hazai buzával kössenek üzleteket.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a szerb buza készletére nem adhat választ, mert az interpelláló is csak feltevésre támaszkodik, amikor azt mondja, hogy a szerb buza csupán az árképződés alakulásának befolyására szolgál. Azt sem mondhatja, hogy nincs igaza, azt sem, hogy igaza van. A szerb buza kizárására vonatkozólag azt mondja, hogy most a tőzsdetanács véleményét akarja megkapni. Amennyiben a forgalom akadályozása nélkül megoldható a kérdés — megoldja.

A ház a választ tudomásul vette.

Ifjusági könyvek.

Molnár János szemelvényeket olvas fel ifjusági olvasmányokra szánt és hivatalosan ajánlott könyvekből. A szemelvényekből olvas fel verseket, melyek

vallástalanságot tartalmaznak. Ismertet egy szerelmi történetet, melyben az ifju feláldozza a vallást a szeretkezésért. Egy könyvben, mely leányok részére van írva, azt olvassa, hogy meg van magyarázva, hogy mi a leányi szüzesség és hogy mily előnyös, ha az erényét feláldozza. Kifogásolja továbbá, hogy Kiss József költeményeit szétoztani rendelték a serdülő leányok és fiuk között. Később a miniszter is meggyőződött, hogy nem helyes az eljárás, de a könyvek már meg voltak véve, hát a tanári és tanítói könyvtáraknak ajándékozták. Ezt is helyteleníti. Kifogásolja, hogy a Magyar Könyvtárban egy Shakespeare mű van, mely olyan oesmányságokat tartalmaz, hogy nem olvashatja fel, csak abban az esetben, ha a karzatokat kiürítették. A Shakespeare darab címét sem akarja megmondani, nehogy nagyon elterjedjen. Kérdéseket intéz a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a miniszteri rendeletek csakugyan ajánlják-e ezeket a könyveket? Helyesli-e ezt? Ha nem helyesli, szándékozik-e az ajánlást visszavonni?

A miniszter még nem válaszolt.

Bosnyák dolgok.

Visontai Soma a bosnyák dolgokban nyújt be interpellációt. Utal arra, hogy Boszniában az osztrák szellem uralkodik. A magyar nemzet érdekeivel, történelmi küldetésével ellenkezik az a szellem, mely Boszniában van, mert Magyarország nem járulhat hozzá az elnyomatáshoz, a jogtalansághoz. A törvény megszabja, hogy a magyar kormány Bosznia igazgatásának irányára befolyást gyakorol. Ha ez így van, nem érti, hogy miért nem fogadta a miniszterelnök a bosnyák küldöttséget. Talán azért, mert nem érezte hivatottnak rá magát. Boszniában az állapotok fel vannak dülva, a mohamedán vallásukat üldözik. Ott a zaklatás ideje érkezett el, a lakosság nem érzi magát biztonságban. Osztrák szellem uralkodik Boszniában! a Bach-szellem vonult oda be, amely sem a magyar államhagyománynak, sem érdekeinek nem felel meg.

Széll Kálmán miniszterelnök: Kállay Béni vezetése alatt álló kormányzás Boszniában nagy eredményeket ért el, olyan nagyokat, melyek meglepők. Megjegyzni, hogy az irányításra nézve Kállay megbeszéléseket folytatott vele és kötelességét teljesítette. A deputációt fogadni nem tartotta helyesnek. A magyar kormány a bosnyákok belbajait, panaszait nem intézheti el. A magyar kormány csak az általános politikai irányra gyakorol befolyást. A köz-igazgatás közvetlen vezetése a közös pénzügyminiszternek a dolga s ebbe beleszólani hatásköri zavart okozott volna.

A választ tudomásul veszik.

Széll Kálmán a helyzetről.

Széll Kálmán kéri a Házat, hogy a bizottságok által elintézett javaslatokat csak ősszel tárgyalják. Kiemelendő azonban a kvótajavaslat. Ismerteti a kvótajavaslat előzményeit. A két kvótabizottság tárgyalása szükséges volt s a javaslatot törvény szerint elő is kellett terjeszteni. Minthogy azonban a Rájkstrát szünetel, nincs értelme és célja, hogy a javaslatot a Ház tárgyalja. Ennek folytán a kvótajavaslatot visszavonja. Javaslatba óhajtja hozni egyúttal, hogy a Ház magamagát napolja el. Az elnapolást október nyolczadikáig ajánlja. A tárgyalás czélszerűsége miatt tartja helyesebbnek, hogy később hívják össze, úgy hogy akkor már rögtön kioszthatják a

költségvetést. Mig a pénzügyi bizottság a költségvetéssel foglalkozik, az alatt a most már tárgyalásra készen lévő javaslatokat tárgyalja a Ház.

A kínai események.

Széll Kálmán miniszterelnök megnyugtatta a Házat a felől, hogy a kínai bonyodalmakról tulzott hírek terjednek. Miután Kinában képviselőnk személyi biztonságát veszedelem fenyegeti, az ottani hadihajóból egy osztag kiküldetett, úgy, mint a többi hatalmak is tették. Erdekünk, hogy követésünket és személyzetét megvédjük. Bizonyos kereskedelmi érdekeink is vannak: konzervált vaját és ezukrot nem csekély mértékben exportálunk. A hatalmak érdekközösek a követéségek és alattvalóik megvédésében. E közösségből Magyarország magát nem vonhatta ki. A Zenta hadihajóból egy osztag kiment. Megállapodás a hatalmak között a haderő nagyságára nincs. Minden hatalom megvédi a maga lobogóját és alattvalóit. Oroszországra nézve külön czélokra nincs semmi bizonyíték, vagy jel. A monarchia érdekeit a külügyminiszter képviseli és semmi bonyodalomba nem megy bele.

A kvótajavaslat visszavonása.

Széll Kálmán jelenti, hogy a kvótajavaslatot visszavonja. A kvótában tehát ismét a király fog dönteni, mint legutóbb. A kérdést törvényesen és alkotmányosan fogja a felség eldönteni. A kormány tárgyalatni akarta a javaslatot, de mert a Rájkstrát nem tud megegyezni, vissza kell vonni a javaslatot és döntésre bocsájtani a kvótát.

Buzáth Ferencz a királyi döntést az alkotmányossággal megfelelőnek tartja, de a fontos az, hogy minő adatokat terjeszt a kormány a király elé. A kvótabizottság adatait nem tartja igazságosaknak s ezekért a kormányt felelőssé teszi.

Kossuth Ferencz — pártja álláspontjának alapján a kvótajavaslat visszavonását helyesli, de veszedelmesnek tartja, hogy az országgyűlésnek a kvóta megállapítására vonatkozó joga áthárítatik a koronára.

A Ház azonban a javaslat visszavonását tudomásul veszi.

Ezután Széll Kálmán indítványára a Ház ülését október 8-áig elnapolja.

Sztrájkveszedelem Budapesten.

A világvárosra emelkedett székesfőváros munkásai úgy látszik, elérkezettnek látják az időt arra, hogy helyzetüket mindenáron, még sztrájk segítségével is megjavítsák. A mostani sztrájkmozgalmak esirája — legalább a fővárosban — még ott vette kezdetét, midőn ezredéves főnállásunk megünneplésére az 1896-diki kiállítást készítettük elő. Akkor-tájt mindenütt, az ipar minden ágában sok és sürgős volt a munka, keresett volt a munkáskéz és tekintettel a záros határidőkre, jobban fizették a munkát.

A kiállítás után megcsappant a munka és így a munkabér is. A jobb keresethez szokott munkások elégedetlensége nőttön nőtt, mit szitottak a szocialisták szervezeteinek mozgolódásai is; tetőpontját érte az elégedetlenség azidőtájt, mikor a Bánffy-

kormány erőszakos eszközökkel is igyekezett elfojtani a szociális mozgalmakat. Mintegy két esztendeje, hogy a legutolsó munkás-sztrájk lezajlott a fővárosban, ez a kőművesek sztrájkja volt, melyet az építőipar válsága idézett elő. Mostanában a gépgyári munkások mozgolódnak. A múlt héten a Ganzgyár munkásai sztrájkoltak, mintegy 3—4000 munkás hagyta abba a munkát, azzal érveltek, hogy a napibér oly csekély, hogy abból magukat és családjukat főtartani nem tudják.

A gyárigazgatóság a sztrájkoló munkásnép követeléseit jórészen teljesítette s azok munkába is állottak a múlt héten.

A minap az államvasutak gépgyárának munkásai közt tört ki az általános sztrájk; a béremelésért való küzdelmet itt több ezer ember vette fel. A gépgyár igazgatósága kijelentette, hogy nem teljesítheti a munkások követelését, mert a rossz üzleti viszonyok nem engedik a jobb bérfizetést; a vasutépítési tevékenység jóformán szünetel, úgy hogy kénytelen volt már a gyár a múlt években külföldről oly munkákat is elfogadni, melyeken semmi haszna nem volt, de elfogadta azért, hogy munkásainak keresetet nyujthasson s ne szaporítsa a fővárosban a munkanélkül valók számát.

Az államvasuti gépgyár igazgatósága a lapokban nyilatkozatot tesz közzé, mely többi közt felhozza, hogy az általános gazdasági helyzet, a vasutépítési tevékenységnek csaknem teljes szünetelése természetesen nem maradhatott hatás nélkül egy oly gyárra, amely tulnyomólag vasuti szükségletek, lokomotivok és hidszerkezetek gyártásával foglalkozik.

Tény, hogy a gyár munkásainak keresete az utolsó időkben megcsappant. Míg ugyanis a munkások a különböző mesterségek szerint naponta átlag 1897-ben 1 frt 96 kr.-tól 3 frt 12 kr.-ig, 1898-ban 1 frt 82 kr.-tól 3 frt 14 kr.-ig kerestek, addig a napi kereset 1899-ben 1 frt 76 kr.-tól 3 frt 8 kr.-ig, 1900 első negyedében 1 frt 68 kr.-tól 2 frt 81 kr.-ig szállott alá.

Az igazgatóság állítása szerint nem oly nagy a munkabérecsökkenés, amiért érdemes volna a komoly magyar munkásnak magát eldobni a kenyeret. A munkások biznak szervezettségükben, vezetőiknek esküvel fogadták, hogy addig nem állanak munkába, míg minden követelésüket nem teljesítik.

Sztrájkra készülnek a közuti vasut alkalmazottjai is, akik a munkaidő megrövidítését, jobb bánásmódot, a fegyvergyakorlatra bevonultak részére bérkifizetést és nyugdíjalap megteremtését követelik egy, az igazgatóság elé beterjesztett kérvényükben.

A fővárosi sztrájkmozgalmak mikénti állásáról a jövő számunkban ismét tájékoztatni fogjuk olvasóinkat.

Milliomosok.

Cannesban, február utolsó napjaiban meghalt egy férfi, aki nemcsak vagyonáról, hanem jótékony-ságáról is híres volt. Azon szegény emberek egyike volt, akik nyílt eszük, saját szorgalmuk által emelkedtek a nyomorból szédületes magasságra. Ruel, a nagy vagyonu kereskedő, Páris város tanácsosa s a becsületrend lovagja sohasem felejtette el szegény felebarátait, akiknek soraiból a sors különös fordulatai által kivált.

Pályája kezdetén Páris utcaiban fésűt, apró üvegholmit árult s nem egyszer részt vett azon utcái harcokban, amelyeket a helyi engedéllyel nem bíró kufárok a rendőrséggel vívtak. Egyszer csak egy szerencsés véletlen által szabadult ki a rendőrség kezeiből. Lankadatlan szorgalma által lassanként s fokról-fokra emelkedett; előbb az Amsterdam-utcaiban, majd pedig a Hôtel-de-Ville bazárjainak tulajdonosa lett. Kiváló kereskedelmi szelleme által tetemes vagyona tett szert s gyermekéveinek nyomorára visszatekintve, vagyonának nagy részét jótékony intézményekre áldozta. Legfőbb céljának tekintette a szegények, a szenvedők sorsának javítását. Párisban utcaiban népkonyhát alapított s a szegények ingyenes gyógyszerét létesítette. Azt beszélik, hogy nála lakott egy bizalmas embere, aki régen üzletvezetője volt, s aki egyébbel sem foglalkozott, mint a segélyek szétosztásával. Tájékozni kellett minden egyes kérelmező viszonyairól, mielőtt az esetet előterjesztené. Egy napon, amidőn még ágyban fekve hallgatta végig megbizottjának jelentését, Ruel így szólt:

— Mindig csak husz frank, harmincz frank, ötven frank! Ezek az apró összegek csak arra valók, hogy egy időre feltartóztassuk a szegény emberek pusztulását. Itt van 2000 frank, vegye magához s keressen nekem valakit, akit véglegesen megmenthetünk vele.

Ez a néhány szó minden dicséneknél jobban jellemzi Ruelt, a milliomost.

Az ilyképen szerzett vagyonok Európában a ritkaságok közé tartoznak, míg túl a tengeren Amerikában, az óriási vagyonok nagy része néhány évtized alatt halmozódott fel. Példának itt van miadjár Vanderbilt Cornelius, az ezermillió. 1794-ben született. Kilencz testvér közül ő volt a második. Atyja egyszerű farmer volt, aki alig-alig képes eltartani családját. A fiatal Cornelius korán munkára szorult. A farm a Hudson partján feküdt s a terményeket tutajon szállították át a folyón. A fiatal Vanderbilt evvel kezdte pályáját. Miután bátorságának hírére az 1812-ki háboru alatt a new-yorki katonai hatóság megbízatása folytán a város hat erődítményét ő látta el élelmiszerekkel, helyzete annyira javult, hogy 19 éves korában családot alapíthatott. Huszonhárom éves korában 9000 dollárnyi vagyona s hat vitorlás hajója volt. Azután eladta vitorlás hajóit s gőzhajókat építtetett. 1846-ban New-York 400.000 lakosának névsorában már az elsők között szerepelt Vanderbilt, 750.000 dollár vagyonnal. Kilencz leánya s négy fia volt. Nyolczvan éves korában büszkén mondogatta, hogy nyolczvan év alatt jövedelmének átlaga egy millió dollárt tett ki, de annál jobban örül annak, hogy évente háromszoros keresményre segítette polgártársait.

De Ruel, a párisi milliomos példája arra taníthatja az ifju nemzedéket, hogy szívós kietartással s egy kis szerencsével, ernyedetlen szorgalommal a

legszegényebb sorsból is felvergődhetik az ember s a társadalom elismerését vivh. tja ki magának, ha alacsony származását nem szégyelve, szegény felebarátainak javát munkálja.

KÜLFÖLD.

Khinai háboru. Az ágyuk megdördültek Khinában. Eddig lázadásnak, forrongásnak minősítették a khinai híreket, de most bizonyosan komoly háboru van folyamatban, mert egyszerre három helyen támadtak a khinai katonák az európai csapatokra.

Pekingben, a birodalom fővárossában megölték előbb a japán követségi titkárt, később Kettelert, a német követet. E hó tizenkettedike óta onnan semmiféle hír nem érkezett. Itt van a legnagyobb veszedelem, mert az európai hatalmak érdekeit és az európai lakosok életét csak kevés számú matrőzesapat és egy pár gyorstüzelő ágyu védi, ami igen semmiségnek látszik a pekingi boxerek és a khinai katonaság nagy száma ellen.

A második összeütközés Lang-Fang körül történt. Ez a helység fele útján van Pekingnek. Az európai hadihajókról Pekingbe indult segítő-csapatok idáig érkeztek Seymour angol tengernagy vezetése alatt, de visszavonulásra kényszerítették. Ez pedig megverést jelent.

A harmadik összeütközés Takunál történt. Ennek a harcnak teljes lefolyásáról tudósítást kaptunk. A tengernagyok utasítást küldöttek a khinai parancsnoknak, hogy a takui erősségből vonja vissza csapatait, mert itt a khinaiak igen készülődtek. A határidőt pedig nem tartották be a khinaiak, hanem vasárnap éjjelután az erődökből ágyuzni kezdték az idegen hajókat. A harc nyolcz óráig tartott. Az európai hadihajók közül néhányat megrongáltak. Egy orosz ágyunaszádot levegőbe röpitettek, több hajót felgyújtottak, de végre az európaiak elfoglaltak két erődöt. A veszteség Európa részéről 21 halott, 57 sebesült. A khinaiaknak 400 emberébe került a csata és visszavonultak.

A kezdet tehát véresen indult és igen bonyadalmas háboru előtt állunk.

A japániak, amint értesültek a titkárjuk megöléséről, nyomban 2000 embert küldöttek Khinába és be sem várták az európai hatalmak beleegyezését. A helyzetet leginkább Japán mentheti meg, mert legközelebb van és nagy sereggel rendelkezik. Utána haderőben Oroszország következik, amely szintén közelben van és föl is használja az alkalmat, mert Angolország, aki eddig útjában állott, most igen gyöngén képviselheti és nem is védheti meg érdekeit a délafrikai háboru miatt.

A többi hatalmak mind kellő arányban küldik csapataikat a harctérre, hogy megvédelmezzék az alattvalóik életét. Az angolok a tengeren most is nagyok, de bennebb nem mehetnek, mert csapatai nincsenek. Azonban ez nem befolyásolja a háborut, mely Khinában hatalmas erővel indult meg. A világ legrégebbi országa ki akarja kergetni helységeiből az idegeneket, akik kalmárság végett tódultak be oda, de hogy milyen lesz a vége, azt nehéz megjövendölni. A khinaiak idegen-gyűlölete nagy, a lakosai száma 400 millió lélek, tehát nagy tömeg, amelyet elnyomni nem könnyen lehet és a háborunak vége nagyon későre lesz.

Angol-bur háboru. A bur szabadságharcosokról kevés hír érkezik. Krüger elnök lakhelyét föltette az északi hegyek közé és az ellenállást folytatják. Az angol főserég még mindig Pretóriában van, Transzvál fővárosában és ez erejének gyöngeségét jelenti. A harc

itt sem lesz egyhamar befejezve, de Isten büntető keze sújtja már a zsarnok angolokat, mert Khinában nagy veszteségeket fognak szenvedni. Tehát nem hiába imádkoztak a burok a harcmezőkön és még az ők szabad hazájuk is feltámadhat, mert a Khinában kezdődött háboru megfordíthatja a fegyvert.

Előfizetési felhívás.

1900. július hó 1-ével új előfizetést nyitunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Előfizetési ár:

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

Azon tisztelt előfizetőinknek, kiknek előfizetése június hó végével lejár, a mult heten külön levélben megküldöttük az előfizetés megújítására szolgáló postautalványokat, melyekkel kérjük az előfizetéseket **mielőbb megújítani**, nehogy a lap szétküldése fennakadjon. Legyen szabad tisztelt előfizetőinket egyttal arra is kérni, hogy előfizetésüket **lehetőleg félévre ujítsák meg.**

Hat év óta szolgálja már a „*Független Ujság*“ önzetlenül és hiven a magyar nép érdekeit s büszkeséggel mondhatjuk, hogy feladatunknak mindenkor becsülettel megfeleltünk. Lapunkat oly gazdag tartalommal és oly előkelő kiállításban jelentjük meg, a melylyel egyellen ilyenemű magyar lap sem versenyezhet. A szerkesztőség **nem kimél semmi anyagi és szellemi áldozatot**, hogy olvasóink igényeit kielégíthessük s ezért méltán fordulhatunk tisztelt előfizetőinkhez azon kérelemmel, hogy bennünket **pártfogásukkal támogassanak** és minél tömegesebben rendeljék meg a „*Független Ujság*“-ot.

Ezért tisztelettel kérjük, hogy lapunkra **ne csak eddigi olvasóink fizessenek elő, hanem sziveskedjenek lapunkat terjeszteni s vegyék rá ismerőseiket, hogy ők is előfizessenek** a magyar nép kedvelt lapjára és igazi barátjára: a „*Független Ujság*“-ra.

Hazafiui tisztelettel

A **„FÜGGETLEN UJSÁG“**

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

☛ Mutatványszámot ingyen és bérmentve küldünk bárkinek.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük június hó végével lejár és a kiknek egyidejűleg külön felszólító-levelet küldöttünk postautalvánnyal együtt, felkérjük, hogy *előfizetésüket mielőbb megújítani sziveskedjenek.*

A szerkesztőség.

A király a brucki táborban. Ő Felsege a király június 20-án Lajha-Bruckba ment s szemlét tartott az ott táborozó több ezred felett. Megnézte a magyar pályaudvar előtt levő új király-szobrot és elismeréssel nyilatkozott a sikerült szoborműről.

A bosnyákok üldözése. Említettük, hogy előkelő mohamedánokból álló küldöttség járt nemrégiben Budapesten, hogy a királynál tegyen panaszt a a bosnyák kormány ellen.

A bosnyák mohamedánok mozgalmával szemben most a bosnyák kormány az egész országban aláírást gyűjt egy nyilatkozatra, mely szerint a lakosság tökéletesen meg van elégedve a mai állapottal s rosszalja a budapesti küldöttség eljárását. De a bizalmi nyilatkozatra eddig csak kevés aláírást tudtak szerezni. A mit rábeszéléssel és hivatalos nyomással nem tudtak elérni, azt most erőszakkal próbálják meg.

Trevnik-ben a hatóság két igen előkelő mohamedánt, Hadzsi Bárjes Zulfikárt és Jusszufagies Tamisesiját letartóztatta, hogy a többire rájesszen. Ez a két mohamedán volt ellene leginkább a nyilatkozat aláírásának. Minden előkelő mohamedánt, a ki a nyilatkozatot nem írta alá, Bródból visszavisznek szülővárosába, ha Budapestre akar utazni. A Budapesten járt küldöttség tagjait pedig 100 koronától 1000 koronáig terjedő pénzbírsággal sújtották s városaikból nem szabad nekik kimozdulni.

Az önkényes uralom ellen most 200 tagú küldöttség készül Bécsbe panaszt tenni az uralkodónál.

Az a híre, hogy a mohamedánoknak még azt is eltiltották, hogy Budapestre jöhessenek s a kik ide akarnak jönni, a határról visszatolonoztatják őket.

A jövő évi népszámlálás. A múlt évben szentesített törvény értelmében a jövő év kezdetén, 1901. január első tíz napján lesz az általános népszámlálás, melyre már nagyban folynak az előkészületek az állami statisztikai hivatalban. A népszámlálást szakértő hivatalnokok fogják végezni.

Bercsényi gróf naplója. Bercsényi Miklós gróf, II. Rákóczi Ferencz vezérlő tábornoka tudvalevően büségesen követte urát a rodostói száműzetésbe is s a nagyjellemű, de a háboruban nem sok szerencsével hadakozó főtábornok Rákóczi karjai közt lehelte ki nemes lelkét. Thaly Kálmán orsz. képviselő, a Rákóczi-kor kitűnő történetbuvára, a gróf Coroini-család birtokában most fölfedezte Bercsényi Miklós magyar nyelven írt naplóját. A rendkívül becses történelmi ereklye a bujdosó vezér feljegyzéseit tartalmazza száműzetésének egész idejéről.

Pusztító jégvihar. Udvarhely megyében június 15-én délelőtt és délután jégvihar dühöngött, mely Betfalva, Rugonfalva, Kis- és Nagy-Galambfalva községek határában a kalászos növényekben, veteményekben és kukoriczában nagy károkat okozott. A jég a határon fehér lepelként állott. Biztosítva majdnem semmi sem volt.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Kapálásról.

Mostanában országszerle folyik javában a kapálás; időszerűnek tartjuk tehát megemlékezni a kapálás fontos voltáról.

Mindenek előtt tisztába kell jönnünk azzal, hogy tulajdonkép miért is kell kapálni? ... Kapálni kell azért, hogy földünket a rajta levő gáztól megtisztítsuk, továbbá, hogy a földet megaprózzuk, megporhanyítjuk, hogy a benne természetdőlő növények jobban fejlődjenek és végül a kapálás folytán a talajban levő nedvességet a növények részére biztosítsuk.

Ezen utóbbi állítást igazolja azon közmondás is, mely a gyakorlati tapasztalatból ered, hogy „a kapával, boronával öntöz a gazda“.

Látjuk tehát, hogy a kapálásnak a gazdaságban egyes növények természeténél igen fontos szerepe van, figyelemmel kell lenni arra azért, hogy a kapálást idejében és kellő módon végezzük. Az egész évi termés van kockára téve a kapálás keresztül vitelétől, jól felfogott érdekében minden gazda arra igyekezzék, a ki a kapás növényeket haszonnal akarja termelni, hogy a kapálást helyesen végezze el.

Miután a kapálás nincs naphoz kötve, annak megítélésére, hogy mikor és hányszor kapáljunk, a gyakorlat tanít meg leginkább.

Rá fogunk itt mutatni azon főbb körülményekre, melyeket szem előtt kell tartani a kapálás keresztülvitelénél.

A kapálást kétféleképp végezzük, vagy fogatos erővel, u. m. lókapáló — töltögető ekével, vagy pedig a kézi kapával. Az előbbi olcsóbb, mert gyorsabb, az utóbbi azonban jobb, mert tökéletesebb.

Ezuttal mi csak a kézi kapálásról teszünk említést. A kapás növényeket többször kell megkapálni és ehez a munkához számíthatjuk a töltögetést is, miután ezt is kapával végezzük és ennek is a rendes kapálásokhoz hasonló ezélya van.

Az első kapálást akkor végezzük, a midőn az elfedett magvak, a burgonyánál a gumók, annyira kikelték már, hogy a növényeket a sorokban jól meg lehet látni. Az első kapálásnál jobbára csak a sorok közeit kapáljuk meg, hogy az ott levő gyomokat kiirtsuk, melyek gyorsabban nőnek fel, mint a tengeri vagy a répa és emiatt a gyenge kis növényeket azok elnyomják. A gyomirtáson kívül azonban a talajt is porhanyítjuk.

Gyomtól tiszta, nem nagyon rögzös földön az első kapálást helyettesíteni lehet a fogasolással is. Ezen esetben egy nyugodtan járó és nem nagyon nehéz boronát használunk. A fogasolással a talajt megporhanyítjuk és a nap sugarainak és a meleg

levegőnek feltárjuk, a mi a növények fejlődésére jótékonyan hat. Az ne ijessze el a gazdát, ha néhány szál tengerit vagy burgonya szárát a fogas kitépne, marad ott még azért elég, a mit pedig a fogas lefektet, az pár nap múlva ugyis szépen helyreáll. A répát azonban megfogasolni nem szabad.

Az időjárás megválasztása a kapálásnál nagyon fontos. Lehetőleg száraz időben kapáltassunk, mert az esős-sáros időben teljesített kapálásnak nagy hátrányai vannak; ugyanis a sáros földben a munka lassabban halad előre, kapáját folyton tisztogatja a sártól, a megkapált földet letapossa, mely azután ha megszárad, kökemény lesz, a mi nem válik a föld és a benne levő növények hasznára. Fő hátránya azonban abban nyilvánul, hogy a kapával kivágott gyomok, ha csak egyenkint nem fordítatnak gyökerükkel felfelé, néhány nap múlva újra kizöldülnek, megerednek, s a kapálást kezdetjük újra.

Ha száraz időben kapálunk, ez mind nem fordul elő, mert a kivágott gyomot a nap heve pár óra alatt kiszáritja, továbbá az altalajban levő nedvességet felhozzuk a növények gyökereihez, ezáltal azok fejlődését elősegítjük.

A kapálás egyik módja a töltögetés is, a midőn nemesak gyomot irtunk, hanem a megporhanyított földet a növény gyökerei körül felhuzzuk. Töltögetni kell a tengerit és a burgonyát. A tengeri töltögetésnek az a célja, hogy a feltöltögetett tengerit a szél döntésétől biztosítsuk, miután a tengerinek magasan felnyuló dus levélzetű szárát a szél, ha az nem lenne feltöltve, kifordítaná. A burgonyát pedig töltögetjük azért, hogy a termést biztosítsuk, mert a töltögetlen burgonya hitvány, apró termést adna. A répa itt is kivételt képez, miután azt nem töltögetjük fel, hanem a szükséghez mérten, 3-4, sőt ha kigyomosodik, 5-ször is meg kell kapálni, ha nagy termést akarunk elérni.

Általában azt nem lehet megmondani előre, hogy valamely növényt hányszor kell aratásig megkapálni. Szabálynak tartunk, hogy annyszor kapáljunk, ahányszor a kinőtt gyomok elirtására és az esetleg összeüledett talaj megporhanyítására a kapálás szükségesnek mutatkozik.

Ezek volnának röviden a kapálásnál követendő eljárások, melyek betartása igen befolyásolja a kapás növények termés nagyságát.

A tornai kazal készítése.

(Vége.)

Két körülmény van, a mely különösen figyelemre méltatandó s mely az egész eljárásnak alapját képezi. Az egyik a takarmánynak *teljesen friss állapotban berakása*, a másik pedig a *kazal széleinek letaposása*. Súly helyezendő az elsőre azért, mert mennél nedvdusabb a takarmány, annál inkább zárja ki magából a levegőt, annál nagyobb súlylyal nehezedik

az alatta levő rétegre s préseli azt annyira össze, hogy a levegő abba bele ne juthasson. Ha félig száraz takarmányból rakjuk össze a kazlat, akkor ez az eset nem áll elő, mert a takarmányrészek lazábban fekszenek egymásra, az egyes rétegek nem préselődnek egy össze s a levegő szabadon behatolhatván, a kazal tulságosan felmelegszik, a takarmány elszenesedik, sőt ki is gyuladhat.

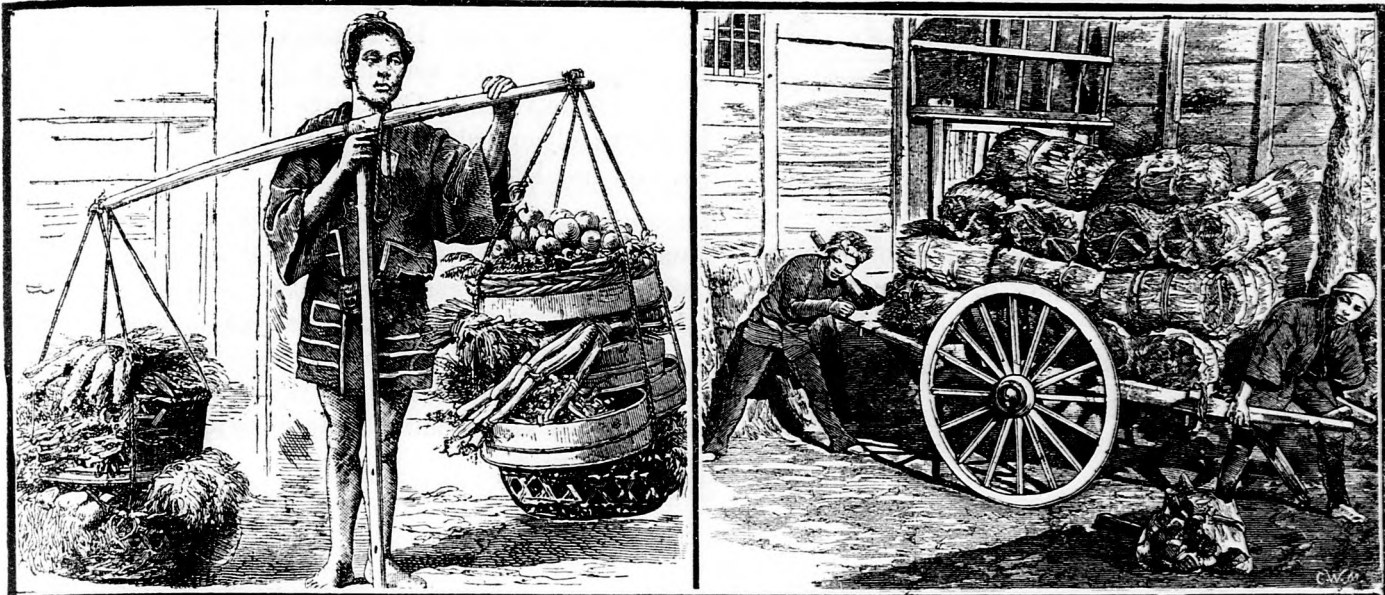
A második tényező a mire sulyt kell fektetni, a kazal széleinek letaposása, ugyancsak a levegőnek kizárása céljából eszközözlendő. Mert mennél tömöttebb réteget képez a külső széle, annál inkább gátolja az a levegő behatolását a kazalba s annál kevesebb takarmány romlik meg. Csekély mértékű megromlást sem ennél, sem egyéb eltartási módnál elkerülni nem lehet. Az a külső réteg, mely a levegővel érintkezik, minden eltartási módnál megromlik. Ez utóvégre nem is nagy baj, csak a megromlott réteg ne legyen vastag. A most leirt tornai takarmányeltartási módnál, ha a kivétel helyesen eszközöltetett, az eddigi észleletek szerint legfeljebb 10 cm. vastag réteg romlik meg kívülről, a mi soknak egyáltalán nem mondható.

Ez eljárásnál tehát a prés, vagy egyéb sulyok helyett, a takarmány önsulya által préseltetik, s éppen azért különbözik az eljárás egyéb eljárásoktól annyiban, hogy a takarmány teljesen zöld állapotban kazaloztatik. Legfeljebb a legfelsőbb réteg préseléséről kell gondoskodni s ezért rakatik nyirkos szalma a tetőre, erre pedig néhány gerenda.

Az ilyen módon télire eltett takarmány kissé megbarnul, megerjed, kellemes savanykás ízű és szaga lesz, és nedvdus marad. Minden állat szívesen eszi az ilyen erjesztett takarmányt, de különösen a szarvasmarhák és a juhok nagyon kedvelik és jól értékesítik.

Vegyesek.

A cukorrépa-termés mennyiségének és minőségének fokozására jótékony hatást gyakorol a chilisalétrom és szuperfoszfátnak külön-külön való alkalmazása és pedig úgy, hogy a szuperfoszfát vagy késő ősszel, de még a fagy beállta előtt szórando ki az őszi mély szántásra, szélesendes, csapadéokra hajló időben, azon célzattal, hogy az őszi és téli nedvesség behatása alatt a vízben oldható foszforsav a talaj legfelsőbb rétege által abszorbeálható legyen vagy pedig kora tavasszal a hóolvadások alkalmával. A holdankint adandó mennyiség 80-200 kgr. között váltakozhat. — A chilisalétrom pedig részletekben adandó és pedig az első részlet tavasszal, közvetlenül a vetés előtt, a második a kikelés után, a harmadik pedig az egyezés után. Egy-egy részlet 20-25 kg. lehet. Megjegyzendő azonban, hogy a chilisalétrom csak sovány kiélt talajon indokolt.

KHINAI ALAKOK.

MULATTATÓ.

A czimbora.

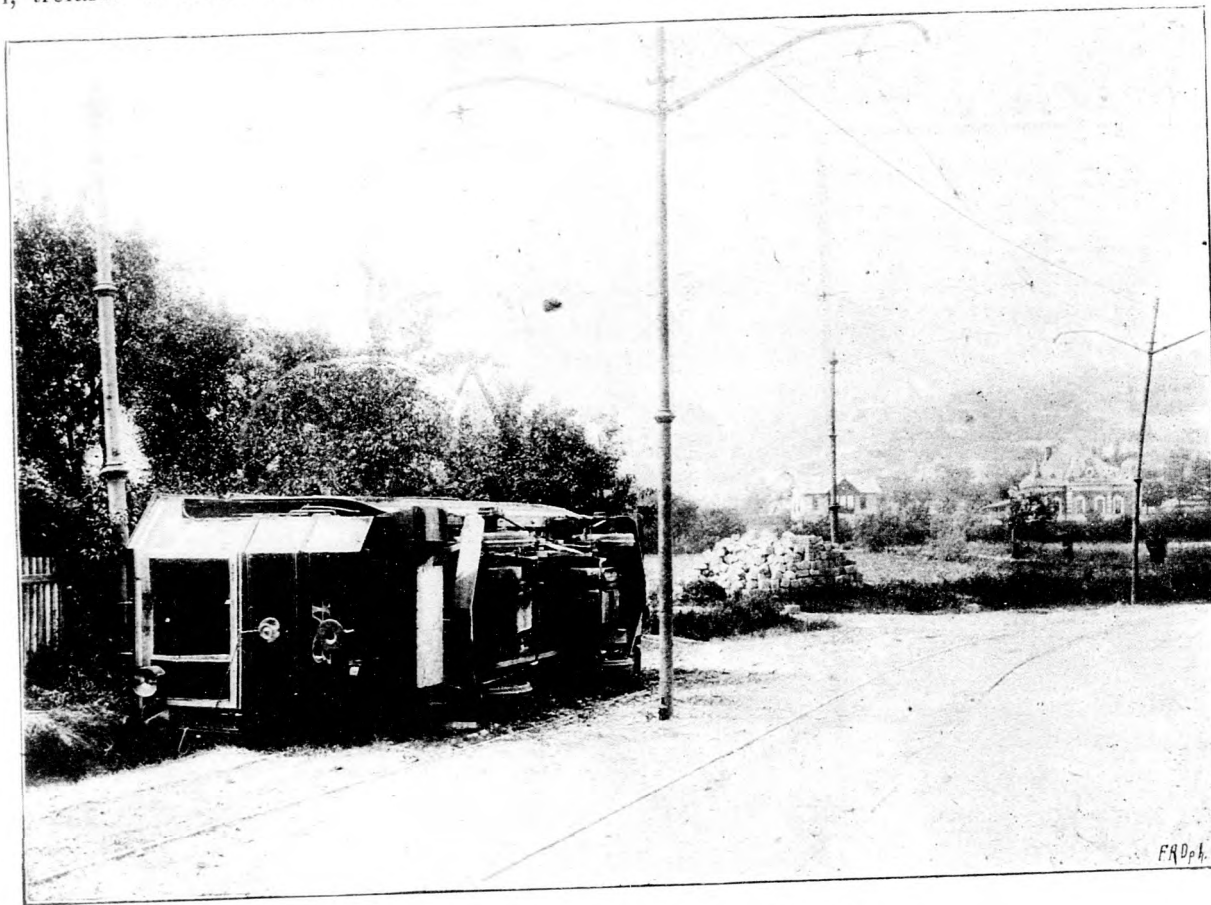
— Irta: Bársony István. —

Ha a b-i pusztára visz a sorsom, ahol egy-magam szoktam vadászgatni, mindig rászorulok a „czimborára“.

Ezt a nevet a puszta ura adta volt neki, akinek megtetszett a furesa kis figura s szeretett vele mókázni, tréfálni. A czimbora már rég időtől fogva

hoz, ott is kiállott vagy két kapitulációt; egyszer csak megbolondult s odaesapta a kommenciós tarisznyát, jött haza. De a munkától már annyira elszokott volt, hogy semmire a világon igazi hasznát nem lehetett venni. Csak arra volt jó, hogy küldözgessék; olyan tedd ide, tedd oda emberke lett belőle, akivel mindenki komázott.

Egy darabig csak próbálgatta, hogy tekintélyt tartson a katonaviseltes mivoltával, de, hogy az nem sikerült, belenyugodott lassankint s ment, ahová küldték. Ráillett, hogy „ur vagyok, nem parancsolok senkinek, oda megyek, ahová küldenek“. Mint aféle lógost, akinek sehohsem volt biztos helye-dolga, nem vették komolyan. A földesur egyszer meg akarta

A zugligeti villamos vasuti szerencsétlenség.

állandó lakosa volt a b-i pusztának, mondják, hogy ott is született tán, de ezt senki sem tudta bizonyosan.

Három vagy négy vármegye határán kanász-kodott egy időben, hol itt, hol ott, de azt sem bírta ki; huzta a szive haza, a széljárta síkságra, erre a zöld lapályra, ahol végleg megtelepedett a világhatárjárása után.

Mondom, furesa kis emberke vala; a katonasághoz mégis bevették, mert nagyon hepeziás volt a sorozó-bizottság előtt. Amikor a főorvos körül-forgatta és tapogatta, felförmedt: mit akar velem? ugyse vagyok én fegyver alá való! Erre oszt' mindjárt besorozták, csak azért is.

Mint katonaviselt ember került a kanászság-

szólítani, de nem jutott eszébe a neve, hát csak úgy odavetette neki: „hej, czimbora!“ Azóta rajt maradt. Czimborának hívja mindenki. Még én is. Pedig én is tudtam egyszer a nevét. Hanem, ha a pusztára kimegyek, akkor a czimbora nélkül el nem lehetek. Ő tudniillik az én hűséges tarisznyásom; ha kell fegyverhordozóm; ha kell agaram, kopóm, vizslám és ráadásul udvari bolondom, aki komolyan mond néha böles bolondságokat. Meg is nevettem akár-hányszor.

— No czimbora, itt vagyok ám megint, mondom neki, hogy B-re megérkeztem.

— Tudtam, hogy gyün, mert három napja hajtmán a ténsur: keressem ki, hun van snyeff a határba'?

— Van-e?

— Vanni van, de nem igen eszi egymást.
(Értsd: szépen megférnek, tehát kevés akad.)

— Mindegy, gyerünk.

— Aszondom magam is.

Felkapja a tarisznyámat s vigan billeg-ballag mellettem mesztéláb. Egy kicsit nyughatatlan, de hamar kitalálom a szive kivánságát; kap egyet az ő számára hozott rövidszivarokból. Ha a legfinomabb havamát színá, akkor sem élvezhetne jobban. Széles mellü, erősen öszülő, örökké tüskés arezu kis ember ökeme. Ötven körül lehet. Gyilkos — bozontos szemöldöke van, de a szeme csak olyan kis pislogó néceses, amiben alig van fény. Hanem látni úgy lát vele, akár a sas.

— No czimbora, kend se akar már megvénülni, pedig van vagy száz esztendő; azt mondja Kató. (Kató a sánta szakácsné, akit Vulkán disznévvel emlegetnek az urak, mert egész nap pöfög, tüzel, sistereg.)

— Kató csak hallgasson, ameddig az én lábamon sétál; — vagyok fiunak olyan, mind ü jánynak, aszondom.

(Tudniillik a sánta szakácsné mindenért a czimboraát küldözi; ha kell, a kertbe zöldségért, ha kell, a kutra vizért, azért mondja, hogy az ő lábán sétál.)

A snyeffes helyen mélységes hallgatással tocsogunk egymás mellett. Irmagnak is alig találunk egy-két hosszucsőrüt. Rossz esztendő ez az idei erre. Megszárnyazok egyet mégis nagy messzeségből. Akkor ucezu, rohan a czimbora, hogy csakugy esapkodja maga körül a vizet, mintha ő volna megsrétézve. Lo nem veszi a szemét arról a pontról, ahova a sneffet leesni látta. Ebben nagy mester. Ez az ő tudománya. Ha csak el nem fut a lelőtt madár, ő bizonyosan megleli; úgy tudja mindig, hova esett, a legsürübb gazban is. De a mocsári sneff nem fut, ha sebezve van, csak vergődik s így még jobban elárulja magát. — Amint felveszi a czimbora a szegény madarat, nekikap a fogával mindjárt a fejének s beleharap.

— Ne szenvedjék sokat, — mormogja irgalmasan, amint a hóhér-munkát befejezte.

Pihenéskor megint a katona-dolgokkal hozakodik elő. Ez nagy gyöngéje. Erről hazudhat, ahogy neki tetszik; nincs aki megezáfolná. Egyébiránt pedig mond igazat is néha. Azt mindig tudni lehet, mert olyankor bátran néz a szemembe; máskor csak úgy szükölve, pislogva, a fejét el-elkapkodva mesél.

— Mikor a kapitány ur Gizella (Kiszela) vót a századparancsnok, azt czekeiroztam meg legjobban — kezdte.

— Hogy cselekedte, czimbora, mondja el.

— Hát, az én igaz, becsületes nevem Kóza Anti, — iszen tetszik tudni.

Persze, hogy most már tudtam.

— Szólit a glédában engem kapitán ur Gizella: hallod-e maga Anton Kóza!

— *sa!* mondok én, hogy kijavitsam. — *za!* mondja ü mirgesen, mert nem tudta a nevemet megtanulni. *sa!* mondok újra. — Nahát: *za!* ordítja ü újra. Pukkadt a század, éngem meg utóljára becsukatott kapitány ur Gizella; — hogy patkóltak volna meg.

— Ez bizony merészség volt magától czimbora.

— Hm! eszközöltem én furesábbat is.

— Halljuk no; — kötve hiszem.

— A varjuval...

Roberts lord.

a Transzvámban levő angol hadak fővezére.

— Miféle varjuval?

— Amikor flügliman vótam, mert linksz vót a direkzió. Ott én vótam a szárnyon, mint legkisebb az egész században.

— Hát a varju?

— Majd gyün. Tessen csak rá várni. Aszongya nekem a kapitány ur Gizella: Hallod-e maga Anton Kóza, — *sa!* mondok közbe én. *Za!* tufferflux! De nem is várta, hogy megint mondhassam: *sa!* beszilt tovább. Hallod-e válaszsad magának direkziót, ahun akarsz. Osztegyenest neki! Alzó eincz-czwei, eincz-czwei, mars! — Elindul a század, hát csak úgy megyünk, mind, mint a ríszegék. Én vezettem őket, hol jobbra, hol balra.

— Halt! halt! ordítja kapitány ur Gizella.

Mit csinálsz Anton Kóza?! hun a direkció?! Hát akkor odamutatok egy varjura, amelyik egy nagy fán egyik ágról a másikra repdesett.

— A varju! a varju!! üvöltözött kapitány ur Gizella, kékülve-zöldülve. Megsarkantyuzta a lovát s körülszánguldott a mezőn, mint a bolond s aközben csak sirt és jajgatott egyre és kiabálta: direkció a varju! tufferflux Anton Kóza! — Ezért is becsuktak; no lám, — ijjen a gyöngyilet. Tudja meg, aki még nem tudta.

A czimbora esudákozott, hogy ugy kaczagok.

— Mi van ezen nevetni való? Mikor Katónak elmondtam, könyezett, ugy sajnált.

— Hát mégis csak jószívü asszony az a Kató.

— Nem asszony, jány. Firjhezmehtnékje van szegínek; oszt' ha aszondom neki, hogy elveszem, akkor több zsirozót kapok a babesuszpájzra.

Hazamenet löttem egy gémet a tó partján. Beesett a nagy vizre. A czimbora bebukdásolt utána derékig, hiába fenyegettem, hogy odalövök, ha ki nem jön mindjárt. Ördögnek kell a géme.

— Kell nekem, mondá ő, pálinkát ad az árendás zsidó a tolláért. Tüle megveszik a falusi legények. Oszt mit árt nekem a víz? Tavaly télen egyszer a meleg konyhában kaptam tüdőgyuladást; mindjárt ki is mentem az istállóba, oszt iczezaka ugy szaladgáltam meztéláb a kutra vizet inni, attól meggyógyultam.

Hallottam már erről az istenkisértésről a puszturától. Igy volt csakugyan. A vak véletlen különös esodája, hogy él a czimbora.

Különben már egyszer eltört a jobb lába, egyszer meg a bal karja; az egyik esetben egy kazalról esuzott le, máskor meg dióveréskor tört le alatta az ág s lepottyant. A kocsnában egy jó italért fejbe ütögetik bottal a berugott legények. Egy kicsit beleszédül, de másnap kutyabaja. Hüségese, mint a kutya; csak italt, meg dohányt nem lehet rábizni. Azt megdézsmálja. De a b—i pusztán tiz esztendő óta ő a bakter, senki sem tudja, mikor alszik, a szeme mindig nyitva van, mint a nyulé.

Alighogy a tanyára értünk, éktelen lárma csapta meg a fülünket. Vulkán hápogott, hivta a czimborát.

— Mi kell no! ümmögte Kósa Antal közönyösen.

— Nincs viz a konyhán, vén kötélre való! Igy hagy kend éngem? Bepanaszalom!

— Csak ne haragudjál szentem, hoztam ám neked möringot, ugyis összekelünk már nemsokára. Ihol van egy paradicsommadár.

S letette a Kató lába elé a hosszunyaku gémet.

Vulkán ő nagysága gyors kézzel csapta a nászajándékot a czimbora hatához. Itt a dézsa, hamar hozzon vizet kend! Itt a rocska, aztán fejni megy kend! Egy-kettőre legyen minden, érti?

— Értem hát; értek én a szóról; de ha ily kiabálsz, akkor nem veszek el.

Ezt már oldalogva mondta, hogy mihamarabb

elkerüljön a mérges nőszemély kezeügyéből. Aközben pedig hamisan, bizalmatlankodva kacintott felém.

Két perez mulva már huzta fel a velret a esikorgó-nyikorgó kutostorral s dörögve danolt hozzá valamit szöveg nélkül.

A magányos lápi farkas üvöltése jutott eszembe róla.

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság“ számára írta: Péterfi Tamás.

(Folytatás.)

A melegforrásnak medenczét faragtak, a gránitpalotát elzárták teljesen az üreg fenekétől. Oda hordotta aztán minden kincét a világhódító király a magas falakkal körülvett gránitpalotába. Miután leányát is leszállította, négy hatalmas oroszlánt becsajtott le az üregbe, hogy azok védelmezzék a kincseivel a leányt kívülről odalenn. Sok évekre való eledelről gondoskodott a leánya részére. Az oroszlánoknak majd hull be vad bőségesen a sziklákról a meredek oldalokon.

Igy elkészülve biztos helyen gondolta mindenét a király és elindult a világot meghódítani. Hanem azért titokban két leghüségesebb vitézét pásztorruhába öltözve hátrahagyta a sziklatetön, hogy őrizzék a kincseket és a leányt.

Harmadik napon, hogy a hadak elrobogtak a királyllyal: sikoltást hallottak a mélységből. A gyönyörűséges szép királyleány kiáltott segítségért, mert a forrás vize megdugult a kifolyó lyuknal és elöntötte a szikla-üreg fenekét. Megtelt a köpalota udvara is.

A király két vitéze hiába futkosott ide-oda a sziklatetön, nem bírtak segíteni. Egyik a világhódító után szaladt. A másik ott maradt és elbujt egy nagy odvas fa üregében. A fa odujából megleste a következő eseményeket, mert nem nézhette tétlenül a szép királyleány megfulladását. A boszorkányok nemsokára előjöttek, körültáncolták a mélység széleit idefenn örömlükben. A vitéz ott hallgatta ki gyalázatos terveiket, melylyel a királyleányt megölték és a kincseket el akarták rabolni.

Egy kis borzot fogtak az erdőkből, azt kötélre kötve bebocsajtották forrásnak furt lyukba. A kis állat vissza nem fordulhatott és addig vergődött míg be nem szorult. Igy dugta föl a vizet, mely elöntötte a sziklatlant...

Most már tudott volna segíteni a vitéz, de a királykisasszony már belefűlladt az oroszlánokkal együtt. Tehát a boszura számított csupán. Ott maradt elrejtözve, míg a boszorkányok ki nem huzták a kis borzot a rákötött kötéllel. Ezt megleste a vitéz. Látta milyen rohamosan kezdett a víz apadni s a boszorkányok hozzákezdtek a készülődéshez. Hosszu köteleket toldoztak, melyen lebecsajjták egymást a gödör mélyére. Csákányokat is hánytak le, a mint a víz elapadt, ezzel bizonyosan a víz kifolyására furt lyukat akarták kibővíteni, hogy ott hordják el a kincseket. Csendesesen végignézte a vitéz azt is, míg a sok száz boszorkány leereszkedett a hosszú kötélre. Mikor utolsó is eltűnt a mélységbe, előbujt a fa odvából s elvágta a sziklahoz erősített köteleket. Lett sikoltozás, hogy a föld is rázkódott tőle, hanem a vitéz még nem mutatta magát.

Azt gondolták a vén seprős boszorkányok, hogy csak elszakadt a kötél, s hozzáláttak serényen a lyuk kibővítéséhez odalenn. Hanem a vitéz megelőzte. Elsietett az erdőbe. Keresett egy kis borzot ő is, meg-

költöte a derekát s fölmutatta a melegforrás kifolyását. Bebujtatta a fürge állatkát a lyukba és az nem sokára beszorult. Eldugta a forrás vizét. (Folyt. köv.)

Képeinkhez.

Chinai alakok. A világ most érdeklődve tekint a legújabb háboru színhelye felé. Alkalmoszerűnek látjuk bemutatni khina lakóinak egyes alakjait. Itt van az utcai énekesnő, amint hangszerét pengetve, kecsesen lépked és énekel. Az énekes férfi furulyaszerű kis sipon játszik. A hatalmas főember pedig selyem ruhában, gazdagon öltözve áll. Felül gyümölcsárus kínálgatja izletes áruit és mellette mindjárt teherhordó khinait ábrázol a kép. Ilyen lakók vannak a most háboruban álló Khinában, mely négyszázmillió lelket számlál összesen.

A zugligeti villamos vasuti szerencsétlenség. Hirt adtunk arról a pünkösdi szerencsétlenségről, mely a fővárosi villamos vasuton történt a Zugligetben. Négy halott és kilencz súlyosan sebesült ember esett áldozatul a gondatlanságnak és a fejetlenségnek. Képünkön is bemutatjuk a szerencsétlenség színhelyét és az ott kisiklott 24-es számú villamos kocsi, melyet egy fényképész másnap kapott le.

Roberts lord. Még a mult év nyarán kezdődött meg Dél-Afrikában a háboru, melyet az angolok indítottak a két burköztársaság: Transzvál és Oráns ellen. Az angolok által hirdetett elvek ez alkalommal nem bizonyosodtak valónak, mert nem a civilizáció érdekében kezdték a harcot, hanem a dél-afrikai köztársaságok aranybányáinak elhárításáért. A nagy Angolország először Buller tábornokot és fővezért nevezte ki hadai élére, de hónapokon át szenvedett vereségek után a 60 ezernyi sereg nem vált elégségesnek, a vezetéssel pedig nem voltak megelégedve.

Ez év elején bizták meg Roberts lord angol tábornokot a fővezérséggel, aki katonai tudományának itt is jelét adta. Február elején Fokvárosba érkezett és átvette az angolok 200 ezer főre menő seregének vezetését. Új haditervet készített és azzal visszanyomta a bur szabadságharcosokat a hazájukba. Majd elfoglalta Oráns köztársaságot és bekebelezte Angolországba.

Jelenleg Pretóriában, Transzvál fővárosában tartja főhadiszállását és onnan intézi a burok szívós harc-készségének végleges elnyomását, hanem tiszteres had-eiejével és nagy hadi tudományával is nehezen fogja kicsavarni a fegyvert a szabadságért küzdő burok kezéből.

Jelen képünkön bemutatjuk az angolok dél afrikai seregének fővezérét, Roberts lordot, aki mint képzett katona, a világhírű hadvezérek sorában áll.

Betűrejtvény.

Bok
Bok or Sal Á ta gya lom.
Bok

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő június hó 30.

A „Független Ujság” 24. számában közölt talány megfejtése

r

Helyesen fejtették meg: Farkas Anna, Wöröss Janka, Takáts Mária, Gál Károly, Lehoczky András, „Uj-kigyosi róm. kath. olv.-kör”, Kreiner Mátyás, Léb Bernát, Nagy János, Kőváry Jánosné, Zachár László, Baráth János, Bodnár Imre, ifj. Brunner András, Schmidt Jakab, Kota Sándor, ifj. Szathmáry Sándor.

A sorhuzásnál Takáts Mária (Orosháza) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Tolnay Lajosnak „A bároné teensasszony” című regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Jó gazda. 1. Az irtványföldjébe legjobb, ha jövő tavasszal tengerit vagy burgonyát vet. Szemes gabonát semmi esetre se vessen, mert az gazos lesz és ha a földje buja, meg is fog dőlni, míg a kapás növények művelésénél azt irtványföldjét meg is tisztítja, meg is szelidíti. 2. A csikófarkas fü bezsombolyozására nézve tessék a „Független Ujság” legutóbbi számaiban a tornai kazal készítéséről írott cikket figyelmesen elolvasni. 3. Juliusban legfeljebb biborherét vethet takarmánynak, amelyből még az idén ősszel termést várhat, ha jó lesz az idő. Vethet különben még fehér mustárt is, melyet különösen a juhok nagyon szeretnek. 4. Előfizetését eddig még nem kaptuk meg, tehát lejáratát se tudjuk megmondani. 5. Sorsjegyeről legközelebb hozunk tudósítást. — **H. J.** urnak. A községnek mindenesetre joga van telepedési díjat szedni és pedig annyit, a megyei szabályrendelet megenged. Önnek tehát a telepedési díjat meg kell fizetnie, csak az a kérdés, hogy a kivett 10 firt megfelel-e a szabályrendeletnek. — **V. J.** urnak, *Harsány*. Kártérítésére kimerítő választ irtunk és levélben küldtük el. — **Mező Károly** urnak. Ha Ön azt hiszi és ezt be is tudja igazolni, hogy ügyvédének mulasztása folytán kárt szenvedett, akkor forduljon panasszal az ügyvédi kamarához és kérje az ügyvéd kártérítési felelősségét is megállapítani. Más mód vagy ut erre nincsen s az Ön ügyével se az országgyűlés, se a miniszterium nem foglalkozhatik.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1900. június 23-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14:50—16:10 K. *Rozs* 13:80 K-tól 14:00 K-ig. *Árpa* 11:40 K-tól 12:60 K-ig, jobb minőségű 12:80 K-tól 13:20 K-ig. *Zab* 10:40 K. *Tengeri* 11:40 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27:40	26:00	24:20	23:00	22:40	21:20	19:30	16:20	11:60

Buzakorpa finom 9:40 K, durva 9:40 K.

Egyéb magvak: *mák* 50—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 14—16 K, aprószemű 14—18 K, *tarka* 12—20 K, *lencse* 12—20 K, *borsó* héjas 20—24 K, *lőhere* 150—160 K, *lucerna* 128—132 K, *baltacim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—600 fillér, muhar 600—640 fillér, zsupszalma 260—320 fillér, alomszalma 220—260 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 33—39 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 102—104 fillér, 280—300 kg.-mos 108—102 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 96—89 fillér, szerb 90—100 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 60—67—, középminőségű 52—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 46—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, magyar tehén középminőségű 42—64—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, szerbiai ökör jobb minőségű 52—62—, kivitel —, középminőségű 46—50—, szerbiai bika 54—68—, szerbiai bivaly 46—52—, kiv. — koronáig métermázsánként, élősúlyban.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:20—2:40 K, csirke 1:00—1:40 K, káppan hizott 0:00 K.—0:00 K.

Tojás alföldi 54—55 K, erdélyi 54—54 K, ládánként. Teatojás 100 drb 4:10—4:16 K.

Tejtermékek. Teavaj 1:90—2:10, tejföl 50—56 fillér literenként, főzővaj 1:20—1:60 K, tehénturó 28—28 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:60—1:60 1 q 1:20—3:60, Petrezselyem 100 kötés 0:60—1:60, 1 q 4—8—, zeller 100 drb 14:00—28—, karalábé 2:00—2:40, vöröshagyma 100 kötés 0—, 1 q 12—15—, foghagyma 28—36—, vörösrépa 100 drb 2:40—3:20, fehérrépa, fejeskáposzta 36—40—, kelkáposzta 100 drb 2:00—2:40, vöröskáposzta 00—00—, fejessaláta 1:40—3:20, kötött saláta 2—3—, burgonya rózsa 1 q 7:00—7:00, sárka 8:00—8:20.

A m. kir. államvasutak nyári menetrendje.

Budapest—Hatvan, Budapest—Bicske, Budapest—Párkány-Nánára a vonatok érkezése oda és vissza.

Érvényes 1900. évi május hó 1-től.

Budapest k. p. u. — Hatvan.

Állomások	Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.	
	402	304	320	1508	408	306	310	316	404	312	302	308	318	1506	306	1510
Budapest keleti p. u.	710	730	735	750	850	935	1235	130	235	245	345	520	625	800	855	1040
Gödöllő	—	—	838	854	954	1045	147	240	—	353	427	630	736	911	1006	1125
Aszód	753	813	840	855	955	1046	149	—	348	428	631	738	912	1007	1026	1229
Hatvan	830	845	930	944	1038	1136	245	—	355	422	639	725	805	938	1035	1201

× Csak ünnep- és vasárnap május 15-től szeptember 15-ig bezárólag, + Június 15-től szeptember 15-ig bezárólag, © Május 15-től szeptember 15-ig Budapest keleti p. udvar—Tura között Aszód állomás kivételével ünnep- és vasárnapokon az utasok leszállása ki van zárva.

Hatvan — Budapest keleti p. u.

Állomások	Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.	
	321	405	1509	309	1505	319	307	311	301	403	313	305	407	1507	401	377
Hatvan	227	425	520	600	652	808	1020	1137	—	1205	454	633	652	803	831	888
Aszód	306	452	540	620	717	833	1050	—	1223	—	521	658	710	832	895	905
Gödöllő	348	522	602	705	746	902	1121	1211	1244	—	592	725	745	837	914	835
Budapest k. p. u.	350	534	608	627	706	748	903	1122	—	482	554	726	747	830	917	947
Budapest k. p. u.	520	635	655	730	845	1090	1220	1250	1300	—	700	830	850	920	1000	1040

Budapest keleti p. u. — Bicske.

Állomások	Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.	
	6	20	22	1302	4	1301	16	16	12	18	48	1304	8	8	8	8
Budapest keleti p. u.	850	900	1225	145	220	230	230	230	430	720	900	955	1045	—	—	—
Budapest-Ferenczváros	—	911	1230	—	—	241	241	241	441	731	934	1008	1050	—	—	—
Budapest-Kelenföld	906	920	1245	201	236	251	251	251	451	740	945	1018	1110	—	—	—
Budapest-Kelenföld	907	921	1246	202	237	252	252	252	453	741	950	1021	1118	—	—	—
Bicske	945	1024	150	240	315	336	336	336	557	848	1100	1131	1218	—	—	—

* A 7., 8. és 1304. sz. személyvonatnál naponta, × a 10. sz. személyvonatnál május 15-től bez. szept. 15-ig ünnep- és vasárnapokon a szomszédos forg. menetjegyek használata © a 9. sz. személyvonatnál Bicske—Bpest keleti p. u. között Bpest—Kelenföld állomás kivételével május 15-től bez. szeptember 15-ig ünnep- és vasárnapokon az utasok felszállása ki van zárva.

Bicske — Budapest keleti p. u.

Állomások	Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.		Gy. v. I.-II.		Sz. v. I.-III.	
	7	1303	11	1301	3	1301	21	21	27	5	15	19	9	9	17	17
Bicske	505	546	746	1250	111	317	317	317	431	619	650	726	743	848	915	920
Budapest-Kelenföld	612	651	840	128	148	418	418	418	530	658	752	835	846	945	1019	1019
Budapest-Ferenczváros	616	650	850	129	149	428	428	428	540	659	754	837	848	946	1020	1020
Budapest-Ferenczváros	627	712	900	—	—	438	438	438	553	—	807	848	908	1030	1030	1030
Budapest keleti p. u.	640	725	920	145	145	450	450	450	605	715	820	900	915	1040	1040	1040

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek idei első sorozata

f. év július hó 1-én
 veszi kezdetét.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
 a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)
 ezelőtt **PFAUHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítjük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utcza 31. szám.

Szuperfoszfátot,
kénsavas-kálit, kénsavas-ammont, kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

kénport, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

r é z g á l i c z o t 98-99%

legelőnyösebben szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság
BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.